

Kvalitetsredovisning

Mariebergsskolan
Verksamhetsåret 2008/2009

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Vision och verksamhetsplan	sid 3
Skolplanen	
Värdegrund – Där tradition och framtid möts	sid 5
Värdegrund – Goda relationer	sid 7
Inflytande/Ansvar – Det egna lärandet, elever och föräldrar	sid 9
Livslångt lärande – Lust till lärande	sid 11
Livslångt lärande – Entreprenörskap	sid 13
Livslångt lärande – Flexibel skola	sid 15
Likabehandlingsplan	sid 17
Kunskapsuppföljning.....	sid 18
Nyckeltal	sid 20
Analys och sammanfattning	sid 21

VISION

SKARA - attraktiv utbildningsstad i Europa med stimulerande och utmanande miljö för lärande. Resurser med hög kvalitet ger varje individ kunskaper som leder vidare till fortsatta studier, arbete och lust att lära mer. Hela livet.

VERKSAMHETSIDÉ

På Mariebergsskolan skall varje elev få förståelse för sin omvärld och många olika redskap för att klara av att leva i framtidens samhälle. Därför gäller följande:

Ungefär var tredje elev på Mariebergsskolan har ett annat modersmål än svenska. Alltså krävs det extra mycket i mötet med dessa elever. För att de skall lyckas i framtiden och livet är varje lärare enormt nyfiken och engagerad i sitt arbete.

Som lärare på Mariebergsskolan måste man ha en god självkänsla, ha en stark inre trygghet, våga ifrågasätta och reflektera samt ha insikten att samarbete är enda möjligheten att lyckas nå eleverna, att vara med och forma deras framtid. Varje lärare vet sitt uppdrag, vet vem man är som ledare och hur man är som lärare.

På Mariebergsskolan är värdegrundsarbetet ett levande instrument. Personalen ser och bemöter varje elev personligen varje dag. Detta för att få en föräning om elevens dagsform samt även för att signalera att jag är här i dag också, en helt ny dag fylld med nya möjligheter. Att hela tiden vara en tydlig vuxen och en god förebild präglar vardagen.

Varje lärare skapar en naturlig trygghet för eleverna. Förutsägbarhet är en viktig komponent för att känna trygghet. Arbetsro är viktigt, för att förstå och lära. Varje lärare ser därför till att skapa en god arbetsmiljö, där det råder lugn och harmoni och där alla vet vilka regler, arbetstider och arbetsformer som gäller.

Att skapa relationer är en förutsättning för tilltro och lärande. När konflikter uppstår har eleverna i allmänhet inte rätt redskap att lösa dem. Därför arbetar lärarna med att tillsammans lösa konflikter samt att ge eleverna redskap att hantera och helst förhindra konflikter. När det finns en relation mellan elev och lärare, så går konflikten lättare att lösa. Då ökar också möjligheten till att ett lärande sker, där eleven får förståelse för vilka redskap som är framkomliga.

Varje elev möter lärare som aktivt använder det svenska språket och målar det. De elever som inte möter talad god svenska i hemmet, måste få det i skolan. För att förstå och lära sig språk, måste man själv vara med och bygga sitt språk. Därför ges varje elev möjlighet att formulera sig både skriftligt och muntligt.

Alla vi på Mariebergsskolan ser att varje förälder är en resurs som är viktig för sitt barn. Därför sker ett nära samarbete med föräldrar i olika forum. Föräldrarna känner sig delaktiga i barnens lärande. Varje lärare har en tydlig dokumentation, som beskriver elevens utveckling mot de mål som är uppställda.

Att det finns ett helhetstänkande kring elevens dag på Mariebergsskolan är viktigt. Därför sker ett nära samarbete mellan skola och fritidshem. Här sker överbryggande arbete, där fritidspedagogerna är delaktiga under skoltid och där lärare är delaktiga under fritidstid.

På Mariebergsskolan finns två rektorer som tillsammans har ett delat ledarskap. Vi har gemensam syn på vårt uppdrag. Vi bär yttersta ansvaret för vår verksamhet och för varje elevs måluppfyllelse. Därför är vi nyfikna på varje elevs lärande och utveckling. För oss är det viktigt att se, möta, bemöta och lyssna till varje elev, lärare och förälder. Att se och ta tillvara på den kraft och de resurser som vi alla anställda har tillsammans ger en styrka. Detta gör att vi har modet att vara så flexibla att varje elev möter det bästa för sitt lärande. Därför är det viktigt att vi rektorer skapar samsyn kring förhållningssätt, ledarskap och lärande. I ett öppet klimat kan både beröm och kritik ges, där syftet alltid är att skapa utveckling och framsteg.

SKOLPLANEN

Värdegrund – Där tradition och framtid möts

Vi förbereder barn och elever för framtiden i ett föränderligt samhälle.

Enhetens mål

Varje elev får en ökad förståelse för att världen omkring oss ändras.

Nuläge (hösten 2008)

Många elever är vana vid att mycket förändras snabbt, såsom förflyttningar, nyhetsflashar, reklamslag och musikvideor. Däremot har de svårt att förstå att världen omkring dem har kopplingar såväl bakåt i tiden som framåt. De behöver förstå mer av helheter, konsekvenser och samband för att kunna ta ställning och hantera osäkerheter.

Kriterier

- Eleven ser samband.
- Eleven tar del av nyheter.
- Eleven har en god självbild.
- Eleven kan göra ställningstagande och argumentera för det.
- Eleven sätter upp mål och når det.

Strategier

- Vi arbetar kontinuerligt med nyheter och samtalar kring dessa.
- Vi arbetar på olika sätt med elevens självkänsla och självförtroende.
- Vi arbetar på olika sätt med ställningstagande.
- Varje elev sätter upp mål och hittar olika lösningar för att nå detta.

Bevis på resultat

Skola

Eftersom vi har haft mycket samtal om hur man löser konflikter, så är det lugnare på rasterna och mer sällan konflikter bland de äldre. De har lättare att hantera sina känslor, de har lättare att prata istället för att ta till fysiska tilltag. Många elever kan stå för vad de gjort och berättar själva om de har varit inblandade i någon konflikt. Blir det konflikter löser de äldre eleverna oftast det själva på ett bra sätt.

Då vi har haft aktiviteter och gemensamma raster så känner eleverna känner nu både elever och pedagoger i det andra arbetslaget, vilket ger ett större lugn. De ber oftare om hjälp och lyssnar på alla vuxnas tillsägelser.

Vi har väl fungerade elevskyddsombud, vilka bland annat organiserar kamratdagar.

Förtroendet mellan elever och pedagoger är gott, då vi upplever att eleverna vänder sig till pedagoger vid bekymmer.

Vi har haft mer fokus på att lyfta fram och uppmärksamma eleverna när de har löst en konflikt, undvikit en konflikt eller stått för sina fel.

Vi har också försökt att uppmuntra elevers olika styrkor i storsamlingar, så att de elever som kanske inte syns så mycket i vardagen, mer synliggörs och uppmuntras för prestationer.

Vi som pedagoger har fått ett större mandat och hjälps åt i varandras grupper och reder ut om det hänt något.

Många elever vet vad de är bra på, vilka styrkor de har. En hel del klarar av att hantera detta, medan en del inte klarar av att hantera denna visshet.

Fritids

Vi har många barn från olika kulturer och med olika religioner. Barnen är vid olika tillfällen lediga för att fira t.ex ramadan. Man samtalar då med barnen om deras firande, och vid dessa tillfällen pratar vi då också om våra svenska traditioner.

Barnen ifrågasätter inte varandras olika sätt att fira sina traditioner.

Bedömning av måluppfyllelse

Skola

Hög

Fritids

Ganska god

Åtgärder för utveckling

Skola

- Synliggöra elevskyddsombuden och stärka deras roll. Det fortsatta EQ-arbetet ska vara mer organiserat.
- Fortsatt arbete med att hjälpas åt att reda ut konflikter att se att alla barn är allas barn. Att fortsätta arbetet med gemensamt förhållningssätt och gemensamma regler.

Fritids

- Vi som pedagoger behöver lära oss mer om barnens olika religioner, högtider och hur de firas.

Värdegrund – Goda relationer

Vi visar respekt för allas lika värde i all kommunikation och vid alla möten.

Enhetens mål

Vi visar varandra respekt och förståelse samt skapar och vårdar relationer.

Nuläge (hösten 2008)

Mycket arbete satsades under förra året med att få lugna elevgrupper. Under ett par perioder var ett flertal vuxna tillsammans med eleverna ute på rasterna. Det resulterade i färre konflikter för lärarna att hantera och lösa. Eleverna har fått en ökad förståelse för hur de använder sitt språk, varför det skett en markant minskning av svordomar och könsord. Därför måste arbetet med språklig kommunikation och konflikthantering fortsätta. Ett gott förebyggande arbete med kamratstöd behöver formas.

Kriterier

- Vi visar varandra respekt.
- Vi har ett gott språk.
- Vi har en god arbetsmiljö.

Strategier

- Vi formar ett gott kamratstödande arbete.
- Vi arbetar med gränser och känslöhantering.
- Vi arbetar med språkutveckling i olika former.

Bevis på resultat

Skola

Starten av skolans elevskyddsombud har fungerat mycket bra. De har bland annat organiserat kamratdagar och arbetat för en psykiskt och fysiskt god skolmiljö. Under kamratdagarna lärde fler elever känna varandra, samarbetade och fick stå för sina åsikter, vilket skapar utgångspunkt för fortsatt arbete med en god arbetsmiljö.

Vi pedagoger har arbetat mycket med att få struktur kring rutiner och arbetsformer i klassrum och grupprum. Eleverna upplever därför nu att det är en större arbetsro på lektionerna. De hinner mer med sin planering och känner att de arbetar med det som är tänkt. Eleverna upplever att det är lugnt i matsal och i korridorer, eftersom en vuxen alltid styr inläppet i matsal, vilket har gjort det lugnare.

Arbetslagen har gemensamma ordningsregler, vilket gjort det tydligare för eleverna vad som gäller.

Elevernas arbeten exponeras i matsal, vid köksöar och vid arbetslagens storsamling som också bidrar till en trevligare arbetsmiljö.

Fritids

Tryggheten har ökad tack vare att vi har delat in barnen i fyra grupper.

Vi har tydliggjort för barnen vilken som är ”deras fröken”, ”deras samlingsplats”.

Detta leder till en ökad trygghet, de vet till vem och vart de ska.

Barnen kan lokalisera sig i närområdet, de vet åt vilka håll olika platser ligger som vi brukar besöka på våra ute-dagar. Barnen klara av att få olika uppdrag, som går ut på att de på egen hand kan orientera sig i sin inne-ute miljö.

Vid konflikter och dispyter har barnen svårt att lösa detta själva med varandra.

Ber ofta och för tidigt om hjälp med saker som de borde klara av på egen hand.

Bedömning av måluppfyllelse

Skola

God

Fritids

Ganska god

Åtgärder för utveckling

Skola

- Respekten för vår skolas lokaler och miljön kan bli bättre!
- Fortsatt utvecklande arbete med elevskyddsombuden.

Fritids

- Utnyttja fler av skolans lokaler .
- Träna barnen i konflikthantering till exempel genom EQ-övningar.

Inflytande/Ansvar - Det egna lärandet, elever och föräldrar

Barn och elever ska göras medvetna om sitt lärande och vara delaktiga, ha inflytande och ta ansvar.

Enhetens mål

Att ha nyfikna och delaktiga elever som tar ansvar för sitt lärande.

Nuläge (hösten 2008)

Många elever klarar av planering, eget arbete och utvärdering. Det finns dock elever som behöver hjälp och stöd med struktur och bemötande. Här behövs också samarbete med föräldrar för att nå resultat. Pedagogiska samtal i arbetslagen behövs för att driva och utveckla arbetet. Vi behöver utveckla former för pedagogiska diskussioner. Vi behöver diskutera måluppfyllelse och bedömning. Eleverna bör vara aktiva och drivande vid utvecklings-samtalet och där visa på sitt lärande.

Kriterier

- Eleverna är nyfikna och ställer frågor.
- Eleverna klarar av planering, genomförande och utvärdering.
- Eleverna kan på olika sätt berätta vad och hur de lärt sig.
- Föräldrarna följer och är delaktiga i elevernas lärande.
- Pedagogerna samtalar regelbundet om mål och lärande.

Strategier

- Vi planerar och genomför ämnesövergripande arbetsområden.
- Vi har eleverna med i planeringsarbetet och låter dem påverka lärandeprocessen under arbetsområdet.
- Vi har väl förberedda föräldrakontakter vid utvecklingssamtal, vid upprättande av åtgärdsprogram samt mer spontana kontakter vid ytterligare behov som rör elevens lärandesituation.

Bevis på resultat

Skola

Alla elever utvärderar regelbundet sitt arbete där de berättar om vad de lärt sig och hur arbetet har gått. Vi pedagoger arbetar mycket med att ge eleverna strategier för att nå mål och lära sig. Vi ser en tydlig progression med stigande ålder, de yngre är duktiga på att berätta vad de lärt sig. De äldre kan även uttrycka hur de har lärt sig och vad de behöver utveckla. Vi har också mer medvetet arbetat med att ge eleverna respons direkt på lärande. Arbetet med Dexter och skriftliga omdömen har lett till en tydligare bild av elevernas lärande för pedagogerna och gett möjligheter och utrymme för reflektioner kring lärande.

Fritids

Vi har aktiviteter både frivilliga och styrda.

Vi hör sällan något negativt, barnen tycker det är roligt att delta.

Barnen kommer med egna kreativa idéer om vad de vill göra, till exempel vara vid scenen, som vi pedagoger anammar.

Vi har ett stort utbud av aktiviteter, dessa väcker nya tankar och idéer hos barnen, som inspireras till nya lekar.

Bedömning av måluppfyllelse

Skola

Hög

Fritids

Ganska god

Åtgärder för utveckling

Skola

- Lära eleverna olika strategier HUR man kan lära sig, olika arbetsmetoder.
- Samtal kring reflektioner över det egna lärandet, både kollektivt och med varje elev enskilt.

Fritids

Att låta barnen använda sig av fler lokaler på skolan såsom bibliotek, trä-syslöjd med mera.

Vi utökar med längre utflykter och fler studiebesök på loven.

Bli bättre på att dela in barnen i mindre grupper, då man kan tillgodose aktiviteter efter ålder och intresse.

Att få barnen att känna större ansvar för vår inne-ute miljö.

Livslångt lärande – Lust till lärande

Vi utmanar och motiverar alla så att lärandet känns meningsfullt. Ett hälsoperspektiv genomsyrar hela verksamheten.

Enhetens mål

Varje elev får utmaningar som leder till kunskap, välmående och framtidstro.

Nuläge (hösten 2008)

Alla elever behöver få utmaningar som leder till lärande och måluppfyllelse. Ännu fler samtal mellan pedagoger behövs, för att reflektera över varje elevs lärande och finna metoder för att stimulera och utveckla kompetenser och kunskaper. Eleverna känner till vikten av att äta frukost, men trots detta finns ett antal elever som kommer till skolan utan att ha ätit frukost. Utrymme ges under förmiddagspasset att äta medhavd smörgås eller frukt, vilket många elever utnyttjar.

Kriterier

- Eleven är motiverad.
- Eleven får utmaningar.
- Eleven förstår vikten av att sova, äta och röra på sig.

Strategier

- Vi samtar och reflekterar tillsammans över metoder och lärandeprocesser.
- Vi utmanar och sätter höga mål.
- Vi arbetar på olika sätt med hälsa över tid.

Bevis på resultat

Skola

Vi pedagoger har arbetat med att synliggöra elevernas mål utifrån sin IUP. Det har lett till att fler elever känner till sina mål utifrån sin IUP, från utvecklingssamtal och läroplanen. Fler elever vet också varför de ska lära sig. Detta vet vi utifrån samtal med var och en.

Vid samtal med föräldrar och planeringsbok, så ser vi också att fler föräldrar känner till elevens mål, vilket är positivt och motiverande för varje elevs lärande.

En del elever vet mer hur de ska göra för att lära sig och andra behöver tydligare vägledning.

När pedagogen har samtalat med eleverna om hur och varför de skall lära sig ser vi att eleverna blir mer motiverade. Då kommer även förslag från eleverna om hur de skulle kunna lära sig.

Fritids

Vi har en skolgård som är full av inbjudande aktiviteter, vilket gör att många barn väljer att gå ut.

Tack vare att vi erbjuder barnen många fysiska aktiviteter, får barnen utlopp för sin energi och det medför lugnare barn.

Vi märker på barnen när de inte har varit ute och rört på sig. Det blir fler konflikter, mer högljudda och oroliga barn.

Barnen är bra på att fördela sig och ha aktiviteter i olika rum inomhus.

De flesta barnen har alltid något att göra på fritids.

Barnen ser fram emot loven då vi kan göra andra större utflykter.

Bedömning av måluppfyllelse

Skola

God

Fritids

Ganska god

Åtgärder för utveckling

Skola

- Lära eleverna olika strategier HUR man kan lära sig, olika arbetsmetoder.
- Vi ska fokusera mer på strävansmålen och tydliggöra dessa för eleverna.
- Att mer använda och undervisa i olika miljöer.

Fritids

- Rummen behöver organiseras om så att de passar vår verksamhet bättre, till exempel kunna få en fungerande dockvrå.
- Vi vill vara med och kunna påverka barnens kost och flexibiliteten av mattider vid lov.

Livslångt lärande – Entreprenörskap

Vi tar tillvara på drivkraften hos barn och ungdomar och stimulerar kreativitet, själv-känsla och företagsamhet. Entreprenöriella aktiviteter ingår i undervisningen.

Enhetens mål

Varje elev utvecklar sitt sätt att lära och når uppsatta mål.

Nuläge (hösten 2008)

Olika redovisningsformer för att synliggöra lärande och resultat förekommer. Detta kan utvecklas vidare då det skapar ett stort engagemang hos eleverna. Eleverna behöver förstå sitt sätt att lära, och att den egna motivationen och kreativiteten leder till utveckling och lärande.

Kriterier

- Eleven tar ansvar för sitt lärande.
- Eleven har vilja och drivkraft
- Eleven arbetar både individuellt och i grupp.
- Eleven ser tydliga resultat av sitt lärande.

Strategier

- Vi har olika redovisningsformer.
- Vi lär genom analys och reflektion.
- Vi har tydliga riktlinjer och rutiner för arbetet.
- Vi utgår från varje elevs kunskap och talang.

Bevis på resultat

Skola

De flesta elever vet vad de behöver arbeta med och är fokuserade på att nå sina mål. De äldre eleverna har ofta tankar om hur de vill redovisa ett arbete och vad de behöver göra för att klara av att redovisa och får stöd i detta. De yngre eleverna större behov av att vi konkretiserar vad, att och när de lärt sig, en form av att pricka av.

Vi ser att när eleverna skall få fram en produkt, ett tydligt resultat är det lättare för eleverna att ha egna idéer kring utförandet för att lära. När det gäller mer teoretiska ämnen där eleverna skall nå mål, krävs det att vi pedagoger ger dem metoder, strategier och förutsättningar för att de skall lära sig. Först då kan de ha tankar och idéer om hur de skall gå tillväga för lära.

Eleverna uttrycker att de arbetar med planeringen för att lära sig och nå sina mål. Vi ser att planeringarna oftast är klara och när de utvärderar ser både vi och eleverna att de lär sig. Vi har arbetat mycket med att få en bra struktur kring den egna planeringen, att det gäller att

arbeta koncentrerat varje pass för att nå målen och att planeringen är ett led i att nå målen. Att få eleverna att förstå att det som görs måste förstås för att bli kunskap.

Fritids

Vi lyssnar på barnens idéer och tar tillvara på detta och låter barnen få använda sin kreativitet till olika saker såsom att uppträda, komma med förslag till aktiviteter i gympan och lämna förslag på vad vi ska göra på loven.

På barnens initiativ har vi tillsammans bland annat arrangerat melodifestival, flygplanstävling och cykelrace.

Bedömning av måluppfyllelse

Skola

God

Fritids

Ganska god

Åtgärder för utveckling

Skola

- Ge eleverna fler metoder för lärande.
- Fler elever behöver ta sitt ansvar för sitt lärande. Hur? Vi behöver hitta arbetsätt och metoder för att varje elev skall kunna ta det ansvar som denne kan förväntas ta, så att det leder till måluppfyllelse.
- Fortsatt arbete med struktur för planering, måluppfyllelse och lärande.

Fritids

- Vi bjuder in olika organisationer som kommer för att prata om och visa sin verksamhet till exempel schackklubben och Charlies teater.

Livslångt lärande – Flexibel skola

Vi möter barn och elever utifrån deras behov och förutsättningar och vi har en organisation som underlättar en flexibel skolgång.

Enhetens mål

Vi möter varje elev utifrån dennes behov och förutsättningar.

Nuläge (hösten 2008)

Pedagogiska samtal kring uppdraget, måluppfyllelse, metoder och förhållningssätt prioriterades under förra läsåret. Detta ledde till att pedagogerna allt oftare talade med varandra om metoder och strategier för att den enskilde eleven skall lyckas i sitt lärande. Specialpedagogen var med och gav råd, stöd och handledning kring metoder och arbetssätt. Detta behöver utvecklas ännu mer, för att varje elev skall få rätt möjligheter till lärande och måluppfyllelse.

Kriterier

- Pedagogerna anpassar lärandet för varje elev.
- Eleverna är nöjda och lyckas i sitt lärande.
- Eleverna får undervisning på bästa sätt utifrån sin situation.

Strategier

- Vi kartlägger och diagnostiserar elever och utifrån detta organiserar arbetet med eleverna.
- Vi har eleverna med i planeringsarbetet och låter dem påverka lärandeprocessen under arbetsområdet.
- Vi låter elevernas förförståelse och frågeställningar utgöra grunden för arbetet.
- Vi har flexibilitet i grupper och arbetslag och utgår alltid från vad som är bäst för eleven.

Bevis på resultat

Skola

Eleverna uttrycker i utvärderingar, elevenkät och vid utvecklingssamtal, att de oftast är nöjda och känner att de lyckas i sitt lärande. Om detta handlar om att detta betyder att de faktiskt nått mål är vi osäkra på.

Många elever berättar eller visar ofta för oss pedagoger att de nått sitt mål och söker bekräftelse på detta, vilket de på olika sätt får.

Vi uppmuntrar ofta dem att komma med förslag, lösningar och arbetssätt och att det är viktigt. Ett flertal elever visar arbetsglädje genom att komma med egna idéer och förslag på vad de vill arbeta med, hur de vill göra och sedan genomföra det.

En strävan finns att möta varje elev, men oftast lyckas vi inte möta de elever med stor kapacitet att gå vidare mot högre mål.

Eleverna får bekräftelse av pedagogen på sin måluppfyllelse både via utvecklingssamtal och genom planeringsbok.

Pedagogerna fokuserar mycket på att eleverna får positiv feedback både direkt och vid utvecklingssamtal.

Fritids

Vi har passande aktiviteter till alla på fritids.

Barnen är trygga med varandra och vågar leka och göra aktiviteter med kompisar i olika åldrar.

De övar med varandra och tävlar i talangjakten.

Barnen är duktiga på att alla får vara med vid olika lekar.

Bedömning av måluppfyllelse

Skola

Hög

Fritids

Ganska god

Åtgärder för utveckling

Skola

- Mer styrda grupp-/paruppgifter för att få ökad stimulans.
- Hitta arbetsformer, struktur och rutiner för att nå de som är nöjda med för lite.
- Olika redovisningsformer för att "kontrollera" kunskap.
- Erbjudande av studietid för elever efter skoltid.
- Utgå mer från strävansmålen och inspirera.
- Skapa ett bra lärandeklimat.

Fritids

Utveckla verksamheten och aktiviteterna med till exempel kill-gympa, tjej-snack med mera. Börja arbeta med EQ i olika former och grupper.

LIKABEHANDLINGSPLAN

Under året har likabehandlingsplanen ännu tydligare inarbetats i vår verksamhet. Den har blivit känd för elever, föräldrar och personal. Planen beskriver tydligt de åtgärder som sker i händelse av upptäckt av likabehandlingsärende. Under året har det förekommit kränkingsärenden som har lett till att omedelbar åtgärdsplanering har satts in. De rutiner som finns angivna i planen har fungerat väl. Den anmälan som inkom till Skolverket under förra året, där en förälder hävdade att Mariebergsskolan inte arbetat i enlighet med Elevskyddslagen, har granskats av Skolverket och elevombudsmannen. Rektor gav ett yttrande och förtydligande kring hur ärendet har hanterats och dokumenterats, allt i enlighet med likabehandlingsplanen. Beslutet kom under året, där Skolverket skriver att man inget har att erinra, utan allt som skall göras i händelse av likabehandlingsärenden är skött på rätt sätt, juridiskt sett.

Samtliga likabehandlingsärenden under året visar att kränkningar förekommer där inte de vuxna ser eleverna, nämligen uteslutande på raster och i omklädningsrum i samband med idrott. Här blir tydligt att det är för få lärare som är ute med eleverna på raster. I perioder av särskilda åtgärder i samband med kränkningar mellan elever, har fler lärare varit ute på med barnen på raster. Detta har haft en lugnande effekt och lärarna har också kontroll över vad som händer på rasten.

Vidare är det tydligt att vi måste förbättra det förebyggande arbetet tillsammans med eleverna. Kränkningar upptäcks av vuxna först då det gått för långt och eleven fart illa för mycket och för länge. De inre skadorna tar längre tid att läka och det blir svårare att åtgärda dessa ärenden. Det förebyggande arbete vi hittills haft har således inte räckt. Därför är elevhälsan med i planering och förberedelser kring hur det förebyggande arbetet kan förbättras.

Under året har arbetet med att skapa en förebyggande organisation med elevskyddsombuden startat. Detta arbete leds av kurator och två pedagoger. Elevskyddsombuden är sex till antalet, två elever vardera från år 4, 5 och 6. Dessa har fått internutbildning i kamratskap. Denna resulterade i att elevskyddsombuden kom med förslaget att ha en kamratdag under året. Här var utgångspunkten att det är svårare att göra dumma saker mot en som man känner. Alltså skedde indelning i mindre grupper, där elever från olika klasser och åldrar blandades. Grupperna fick då pröva på en hel del samarbetsövningar och övningar i att ta ställning i olika frågor. Då kamratdagen utvärderades, så var man överens om att detta var något positivt, såväl elever som lärare hade lärt känna någon ny under dagen. Detta arbete behöver utvecklas än mer under året som följer.

Åtgärder för utveckling

- Vi behöver ha rutiner för att upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp.
- Vi behöver ha god uppsikt över hela skolområdet, utanför klassrum, på raster och i omklädningsrum.
- Vi behöver vara uppmärksamma på och aktivt motverka vuxnas kränkningar av elever.
- Vi behöver ha en studiemiljö för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder
- Vi behöver vara uppmärksamma på tendenser som frånvaro och jargong hos eleverna.
- Vi behöver ha kontroll över innehållet i våra läromedel.

KUNSKAPSUPPFÖLJNING

Nationella diagnoser årskurs 2 lå 08/09

TOTALT år 2		Osäker		Säker	
		Antal	Procent	Antal	Procent
Matematik	41 elever 17 elever (motsvarar 41% av elever totalt) har annat modersmål 12 elever (29%) undervisas i SV2	9	22%	32	78%
	Totalt elever exklusive de elever med annat modersmål	2	8%	22	92%
	22 flickor (54% av det totala antalet elever)	5	23%	17	77%
	19 pojkar (46% av det totala antalet elever)	4	21%	15	79%
Svenska	Alla elever	6	15%	35	85%
	Totalt elever exklusive de elever med annat modersmål	2	8%	22	92%
	Flickor	2	9%	20	91%
	Pojkar	4	21%	15	79%

Nationella prov årskurs 3 lå 08/09

TOTALT år 3		Ej uppnått målen		Uppnått målen	
		Antal	Procent	Antal	Procent
Matematik	39 elever 15 (38%) elever har annat modersmål 12 (31%) elever undervisas i SV2	10	26%	29	74%
	Alla elever exklusive de elever med annat modersmål	4	17%	20	83%
	17 flickor (44% av det totala antalet elever)	5	29%	12	71%
	22 pojkar (56% av det totala antalet elever)	5	23%	17	77%
Svenska	27 elever 3 (11%) elever har annat modersmål	3	11%	24	89%
	11 flickor	--	--	11	100%
	16 pojkar	3	19%	13	81%
SVA	12 elever	6	50%	6	50%
	6 flickor	4	67%	2	33%
	6 pojkar	2	33%	4	67%

Nationella prov årskurs 5 lå 08/09

TOTALT år 5		Ej uppnått målen		Uppnått målen	
		Antal	Procent	Antal	Procent
Engelska	39 elever 12 (31%) elever har annat modersmål 5 (13%) elever undervisas i SV2	3	8%	36	92%
	Alla elever exklusive de elever med annat modersmål	2	7%	25	93%
	20 flickor (51% av det totala antalet elever)	3	15%	17	85%
	19 pojkar (49% av det totala antalet elever)	--	--	19	100%
Matematik	Alla elever	1	3%	38	97%
	Alla elever exklusive de elever med annat modersmål	--	--	27	100%
	Flickor	1	5%	19	95%
	Pojkar	--	--	19	100%
Svenska	Alla elever	4	10%	35	90%
	Alla elever exklusive de elever med annat modersmål	1	4%	26	96%
	Flickor	1	5%	19	95%
	Pojkar	3	16%	16	84%

Måluppfyllelse i samtliga ämnen år 5

	Bd	Bi	En	Fy	Ge	Ke	Hi	Hkk	Idh	Ma	Mu	Re	Sh	Slöjd	Sv	Tk
Totalt	97,5%	97,5%	92,5%	97,5%	97,5%	97,5%	97,5%	97,5%	92,5%	97,5%	100%	97,5%	97,5%	95%	90%	97,5%
Flickor	95%	95%	86%	95%	95%	95%	95%	95%	90%	95%	100%	95%	95%	100%	95%	95%
Pojkar	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	95%	100%	100%	100%	100%	89%	84%	100%

Totalt antal elever är 40

Varav 21 är flickor

Varav 19 är pojkar

Varav 12 har annat modersmål än svenska

NYCKELTAL

Grundskola

Antal elever	280
Antal vuxna (åa)	24,3
Lärare/100 elever	7,1
Vuxna/100 elever	8,7

Kostnad/elev	64 680 kr
Varav lokaler	25 %
Varav pedagogisk personal	49 %
Varav läromedel	2,02 %

Fritidshem

Antal inskrivna barn	101
Antal vuxna (åa)	3,55
Antal inskrivna barn/åa (pedagogisk personal)	28,5
Antal inskrivna barn/åa	4,2

ANALYS OCH SAMMANFATTNING

Ekonomi

Efter bokslutet 2008, sökte rektor svar på var det strukturbidrag, som enligt resursfördelningsmodellen fördelas, faktiskt syns och tar vägen (ca 1 milj. kr). Detta strukturbidrag är ämnat att ge högre nyckeltal och en högre måluppfyllelse i enlighet med gjord bedömning. Rektor framförde dessa till ekonom och framställde detta som ett problem. Efter ett undersökande arbete från ekonom visade det sig att pedagogerna på Mariebergsskolan i jämförelse med andra enheter är äldre och har betydligt högre lön. Alltså har effekten av strukturbidraget, som utbetalats i enlighet med resursfördelningsmodellen blivit en annan än det var tänkt. Det har snarare fått följden att bli en kompensation för att personalen på Marieberg har för höga löner. Då är det klart att det inte i nyckeltalen visar att vi har en högre lärartäthet. Det är ju heller kanske inte så konstigt att vi inte har god måluppfyllelse. Däremot borde det finnas ett visst samband mellan ålder och erfarenhet, som ger vishet, kunskap och kompetens, vilket eleverna borde få nytta av i form av god måluppfyllelse.

Under läsåret har vi rektorer haft en bättre kontroll över budget och ekonomi genom tätare intervall för budgetuppföljning med ekonom. Efter ett antal samtal mellan ekonom och rektor om bristande måluppfyllelse, inköp och användande av datorer, om sjukskrivningar, finns en samsyn kring att ekonomi är en bidragande del av en fungerande pedagogisk verksamhet. Det ekonomiska budgetdokumentet blir en viktig del i att följa upp och styra den pedagogiska verksamheten. Vi har på så sätt haft möjlighet att göra prioriteringar inom vår pedagogiska verksamhet. För att ha en tydligare kontroll av budgeten samt för att kunna styra och göra rätt prioriteringar som kommer elever och all personal tillgodo har arbetslagen inte ett direkt ekonomiskt anslag tilldelat. Tack vare detta nära budgetarbete så valde vi att göra inköp av nu IT-utrustning, att användas i den direkta pedagogiska verksamheten för och med elever.

Personal

Under året som gått har ett närmare samarbete mellan pedagoger över arbetslagets gränser skett, trots att placeringen av klasser byggde mer på arbetslagstanken. I en del klasser har man haft vissa gemensamma satsningar i ämnesområden och gjort vinster i planeringen, genomförandet, uppföljningen och utvärderingen. Här ger pedagogerna i samtal bilden av att detta har gett mer stimulans till eleverna. Sannolikt borde detta i sin tur leda till högre måluppfyllelse. När pedagogerna "brinner" för något så förs ju det över till eleverna. Alltså behöver ett ännu närmare samarbete över gränser ske nästa läsår, där samtal om lärande med måluppfyllelse i fokus förs på olika sätt, i olika forum.

Det har blivit tydligare under året för varje pedagog, att det är i de ämnen man har rätt kompetens, som man undervisar på bästa sätt. Då finns en personlig trygghet kopplad till de egna kunskaperna, vilket gör att man har lättare att arbeta utifrån strävansmålen. Därför är det tydligt att alla pedagoger måste arbeta utifrån sina ämneskunskaper i möjligaste mån. Detta torde troligen även leda till en högre måluppfyllelse för eleverna.

Den pedagogiska didaktiska nivån har höjts under året. Detta är till stor del tack vare införandet av de nationella proven i år 3 och den tydliga styrningen gällande skriftliga omdömen. Här har förts samtal mellan pedagoger, med rektors ledning samt även tillsammans med specialpedagog. Att samtala kring vad och hur man verkligen undervisar, vilka kunskaper som krävs och vad som är utgångspunkten och målet för ett arbetsområde har varit

mycket nyttigt, intressant och lärande. Detta har blivit en kompetensutveckling både enskilt och för arbetslaget. Att få utbyta tankar och funderingar med andra pedagoger i kommunen har också varit utvecklande och lärande. Ett flertal pedagoger har insett att man kanske inte alltid arbetat riktigt rätt, varken utifrån stoff eller utifrån metoder, och därför nu ser att det måste till en förändring framåt, så att strävansmålen är utgångspunkten för att varje elev skall få möjlighet att nå uppnåendemålen.

Lokaler

När det gäller lokaler, så har vi på Mariebergsskolan från och med höstterminens start fått nya och förmånliga lokaler att arbeta i. Här finns möjligheter till samverkan, flexibilitet i undervisningen och ett öppnare sätt att tänka kring lärande. Här behöver vi bli mycket säkrare i att tänka i andra former, att vi har skyldighet att ge varje elev rätta förutsättningar för lärande. Då är det oerhört viktigt att vi inte gör som vi alltid har gjort och att vi inte gör det för att vi aldrig har gjort det förut.

Här måste vi hjälpas åt att våga pröva annat och se möjligheter i det vi inte vet något om. Det är en förutsättning att varje pedagog är trygg i sin kunskap och vet sitt uppdrag. I detta sammanhang är lokalerna på nya Mariebergsskolan inte ett hinder, utan snarare en hjälp för att våga tänka nytt.

Organisation

Då det handlar om organisation, så har denna inte varit optimal under året. Pedagogerna var inte redo för att gå in i splittring av de arbetslag som låg fast inför innevarande läsår. Däremot har det under året mognat fram tankar om att man kan göra fler pedagogiska vinster genom att organisera sig på andra sätt och därigenom kunna använda både kompetens och lokaler på ett bättre sätt. Detta kommer att ligga till grund för en tydligare organisation inför nästa läsår.

Ledarskap

Rektor har utifrån styrdokumentet ett tydligt ansvar för verksamheten och dess utveckling. Därför är det viktigt att rektor och personalen skapar gemensam förståelse för uppdraget, där helheten, förutsättningarna och möjligheterna ständigt utmanar till verksamhetsförbättringar, i form av ökad kvalitet och god måloppfyllelse. Då det handlar om ledarskapet på Mariebergsskolan, så har det under året tydligare synliggjorts. Att ändra på en kultur, där mycket har varit självstyrande i arbetslagen, till att bli en enhet med mer likriktning och tydligare styrning från rektor, har inte varit helt enkel. Det har handlat mycket om att ta och få mandat att vara en pedagogisk ledare. För att lyckas har fem nyckelbegrepp att arbeta med enskilt och tillsammans tydliggjorts. Dessa är tillit, kommunikation, ärlighet, förståelse och reflektion.

Nyckelbegreppet kommunikation har vi arbetat med tillsammans genom att tydliggöra begreppet och innebörden. Detta har utgjort en god bas för fortsatta samtal med varandra om pedagogik. Nyckelbegreppet reflektion är något som aktualiserats under året, men som behöver få än mer fokus. Att arbeta med reflektion, är inte bara att för sig själv fundera på hur det gått under dagen. Det handlar mer om att tänka på reflektion utifrån begreppet reflex. Ordet reflex står för återsken, återglans, återkastat ljus, återspeglning och återverkan. Det handlar om att se på reflexen utifrån för att se hur ljuset faller och hur det kastas vidare.

Kanske kan ljuset riktas annorlunda. Man behöver alltså arbeta med reflektion utifrån flera olika aspekter. För att få återspeglning på sig själv är det alltså nödvändigt att reflektera tillsammans med andra. Då är det en förutsättning att nyckelbegreppen tillit och ärlighet finns.

För att rektor skall kunna hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan har arbetet med de fem nyckelbegreppet varit en god väg och möjlighet. Utifrån nyckelbegreppen har också getts förutsättningar för rektor att verka för att utbildningen utvecklas.

Stödfunktioner

För att rektor skall ha möjlighet att vara pedagogisk ledare och bedriva verksamhetsutveckling enligt styrdokumentet krävs ett antal fungerande stödfunktioner.

I det förändringsarbete som skett på Mariebergsskolan har vikten av rektors stödfunktioner synliggjorts. Det är av yttersta vikt att såväl förvaltningschef som områdeschef finns med i förändringsprocessen, dels för att vara ett stöd till rektor, men också för att markera vikten av att förändringen är en viktig och prioriterad pedagogisk utveckling.

Vidare är ekonomen en viktig stödfunktion till rektor, där ekonomens syn på verksamheten kan vara ett stöd till rektor i olika strategiska beslut.

Personalsekreteraren är ytterligare en viktig stödfunktion, särskilt vid hantering personalfrågor på individnivå.

En viktig förutsättning i vardagen är att det finns en skolassistent som hanterar den dagliga administrationen och är rektor behjälplig med underlag och skrivarbete.

Utifrån de statliga styrdokumentet är många punkter rektors ansvar, men här behöver den kommunala organisationen synliggöra vikten av stöd till rektor som ansvarig myndighetsutövare. Om rektor visar på mod att förändra, så måste även stödfunktionerna runt omkring ha kapacitet, vilja och förmåga till att stödja ett förändringsarbete.

Enkäter

Under året har det genomförts en förvaltningsövergripande enkätundersökning, där slumpvisa urval av såväl elever, föräldrar som personal gjorts. Vid sammanställningen som gjorts för Mariebergsskolan utmärker sig två områden tydligt. Det ena är **genus** och det andra är **IUP**.

Då det gäller området genus är det elever som klart uttrycker att lärarna behandlar flickor och pojkar olika. Det är endast 56% av de elever som svarat som anser att flickor och pojkar ges samma förutsättningar i dagens grundskola. Här fanns möjlighet att ge kommentarer, vilket en del har gjort. I kommentarerna ges uttryck för att lärare litat mer på flickor, att flickorna är mer försiktiga och att killarna ofta får skäll. När förvaltningens genuspedagog föreläste för pedagogerna på Mariebergsskolan under året, tyckte man som samlad personalgrupp att man nog var ganska bra på att behandla flickor och pojkar lika. Här behöver vi fundera på under året, hur vi hittar former för att tydliggöra flickors och pojkars lika förutsättningar.

Även föräldrar ger uttryck i enkätsvaren att flickor och pojkar inte ges samma förutsättningar i dagens skola. Här är det förvisso 70% som anser att samma förutsättningar ges, men det är ju intressant att fundera på varför det är 30% som inte kan se att flickor och pojkar har samma förutsättningar. Är det så att pedagogerna Visar, samtalar med eleverna om likheter och skillnader gällande kön? Är det så att eleverna hemma berättar att pedagogerna behandlar flickor och pojkar olika som gör att man tolkar olika förutsättningar? I kommenterande text

har man som förälder uttryckt att skolan bör anställa genuspedagoger. Det är på sin plats att vi funderar och formulerar oss tillsammans kring var vi står i när det gäller genusfrågan i stort och hur vi ger flickor och pojkar samma förutsättningar att nå mål i skolan.

För att fortsätta genusfunderingar, så är det tydligt att det i måluppfyllelse skiljer mellan flickor och pojkar. Här måste samtal ske, där pedagogerna tillsammans talar om och belyser metoder och förhållningssätt, så att ingetdera könet missgynnas utifrån vare sig aspekten kunskap, förutsättningar eller bemötande.

Då det gäller området IUP är det föräldrar som klart uttrycker att de dels inte är delaktiga i utformningen av IUP och dels inte tycker att IUP är ett bra stöd för barnets lärande och utveckling. Vidare ger föräldrarna uttryck i kommenterande text att vi som skola bör sluta med IUP, då det leder till försämrat lärande och bristande ordning. Här kan man ju ana att lärarna inte har kunnat förmedla vad IUP är och att IUP faktiskt är något vi skall ha för varje elev utifrån styrdokumentet. Det kan föreligga en risk att man som lärare inte har förstått värdet och tanken med IUP och därför inte kan utstråla detta till föräldrar och elever. En fundering kan vara om föräldrar tolkar IUP, som att det något som det är upp till eleven att välja vad den skall jobba med och när och hur och i princip om den vill jobba. Här är det ju också viktigt att stärka varje pedagog i det juridiska uppdraget att arbeta med IUP, och att gemensamt samtala om vilka fördelar man som elev, förälder och pedagog ser med den enskilda elevens IUP.

Nationella mål

Resultaten av nationella proven i år 5 visar i år på en högre måluppfyllelse än tidigare år. Hela 97,5% av eleverna når uppnåendemålen i matematik. I svenska når 95% av eleverna uppnåendemålen. När det gäller engelska når 92,5% av eleverna uppnåendemålen. Motsvarande siffror förra året gällande måluppfyllelse i år 5 var att 69% nådde målen för svenska, att 77% nådde målen för matematik och att 85% nådde målen för engelska.

Riktade satsningar har gjorts för de elever som inte når uppnåendemålen, i form av stöd av specialpedagog med riktade satsningar, såväl enskilt som i mindre grupp. Stödet har getts både i gruppen, men också riktats som koncentrerade punktinsatser mellan pedagog och elev, då det gällt färdighetsträning i svenska och matematik i första hand. Detta har visat på bättre resultat främst för eleverna i år 5.

Vid studier av motsvarande elevers måluppfyllelse vid genomförda diagnoser i år 2, visar det sig att hela 25% av eleverna inte förväntades nå målen för år 5, tre år senare. Utav de elever i år 2 som inte nådde målen i svenska går 33% inte kvar på skolan. Utav de elever i år 2 som inte nådde målen i matematik går 41% inte kvar på skolan. Av de elever som går kvar på skolan i år 5 och inte nådde målen i år 2 har 85% nått måluppfyllelse i svenska, medan 100% av motsvarande elever har nått måluppfyllelse i matematik.

Implementeringsarbetet med målen för år 3 samt arbetet med utformning av skriftliga om-
dömen har på flera sätt bidragit till att pedagogerna under året har haft mer fokus på måluppfyllelse. De har samtalat mer kring kunskap, metoder, undervisning, stoff och läromedel och fått en högre samsyn kring detta. Sammantaget kan detta ses som att det idag finns en högre kunskap om måluppfyllelse, som gjort att pedagogerna arbetat bättre och mer direkt med innehåll och metoder. Detta bör till del ha bidragit till den högre måluppfyllelse som eleverna visar i år 5.

När det gäller mätning av måluppfyllelse i år 3 är detta nytt för i år. Här visar sig inte lika goda resultat som i år 5. Kanske just för att det är nytt och där pedagogerna tidigare inte varit lika fokuserade på måluppfyllelsen som ligger som mätnivå först i år 5. Det är i sig alarmerande att så många som 25% inte når målen i matematik, svenska och svenska som andraspråk. Det som visar sig bakom siffrorna är att det till stor del är de elever som har ett annat modersmål är svenska som inte når målen. Alltså är det av största vikt att arbeta medvetet med språket för dessa elever, eftersom ju det svenska språket ligger till grund för fortsatt lärande i de flesta ämnen.

I övrigt har rektor under året haft mycket fokus på olika delar i förändringsarbete för att nå ökat måluppfyllelse. Här kan nämnas en tydligare struktur för elevhälsoarbetet, tydligare rutiner och metoder i utformandet av åtgärdsprogram, hjälp och stöd från pedagog med läxläsning samt vikten av struktur och rutiner för eleverna får en god arbetsmiljö. Utöver detta har ett kartläggande arbete gjorts av specialpedagoger under året för att hitta elevers styrkor och svagheter. På så sätt finns möjligheter att kunna förebygga och arbeta med rätt saker och metoder för att eleverna skall nå uppställda mål.

Utvecklingsområden

- Pedagogiska samtal.
- Föräldrasamverkan.
- Värdegrundsarbete.
- Utveckling av det pedagogiska ledarskapet.
- Ämnesundervisning.
- Helhetssyn på elever och lärande.

Framgångsfaktorer

- En gemensam värdegrund.
- Samtal om pedagogik och lärprocesser.
- Elevens bästa som utgångspunkt.
- En resurssamlad organisation.
- En engagerad och utvecklingsbenägen personalgrupp.
- Ett bra samarbete med elever och föräldrar.
- Ett bra samarbete mellan skola och fritidsverksamhet.
- En pedagogik som gör eleven nyfiken, kreativ och ansvarstagande.
- Elevens språkutveckling.
- Ett gott ledarskap.